

NAVADNI BRAMOR (*Gryllotalpa gryllotalpa* L.)

Bramor je talni škodljivec, s katerim se pridelovalci poljščin in zelenjave pogosto srečujejo. Rad se zadržuje v tleh z višjo vsebnostjo humusa in vlage. Glavna hrana bramorja so sicer deževniki in ličinke raznih žuželk, objeda pa tudi rastlinske koreninice in gomolje.

Slika 1: Odrasel osebek bramorja (foto: KIS)

Poškodbe

Bramor lahko največ škode povzroči spomladi. Aktiven je ponoči. V tleh koplje rove premera 1,2 cm, od 10 do 100 cm globoko, s čimer rahlja in zrači tla. Kadar koplje rove tik pod površjem zemljo privzdigne, tako, da za njim ostaja vidna sled. Z grizenjem koreninic in spodnjih delov stebelc mladih rastlin povzroča propad nadzemnih delov. Škodo dela tudi na gomoljih in odebeljenih koreninah, kjer naredi različno velike površinske objede ter rove.

Opis in bionomija

Samica med aprilom in majem odloži od 200 do 300 ovalnih jajčec v posebna, kot jajce velika gnezdišča. Po enem do treh tednih se izležejo ličinke, ki so najprej belkaste, nato počrnijo. Podobne so odraslim bramorjem, le da so brez kril. Hranijo se z majhnimi koreninicami, vendar ne povzročajo gospodarske škode. Prezimijo globlje v tleh in se spomladi premaknejo proti površju. Bramorji imajo nepopolno preobrazbo. Razvoj traja od 2 do 3 leta. Odrasla žival je temno rjava, dolga do pet centimetrov. Telo ima gosto poraščeno z drobnimi ščetinami. Sprednje noge ima močne ter razvite za kopanje rogov. Bramor ima en rod letno. Samec umre kmalu po parjenju, samica pa kmalu za tem, ko odloži vsa jajčeca.

Zatiranje

Nekemično zatiranje

Številni naravni sovražniki kot so ptice, krti, hrošči brzci, rovke idr. vzdržujejo naravno ravnovesje ter ohranjajo škodljivca pod pragom škodljivosti, to je do 10 bramorjev na 30 m². Če se to ravnovesje poruši, lahko sami z določenimi ukrepi preprečimo njegovo prenamnožitev. Za obdobje prezimitve najraje izbere kupe listja ali gnoja na površju ali globlje v tleh. To je tudi mesto, kjer ga lahko pred koncem zime ulovimo. Lovimo ga v pasti - lončke zakopljemo ravno s površjem zemlje ter tako omogočimo, da bo preko noči vanje padel bramor. Mehanska obdelava tal omogoča, da bramorja spravimo na površje, kjer ga naravni sovražniki lažje ulovijo. Za biotično varstvo lahko uporabimo pripravek z domorodno entomopatogeno ogorčico *Steinernema carpocapsae* Weiser.

Kemično zatiranje

Sintetična sredstva je najbolje uporabiti med majem in avgustom, ko se začne izleganje ličink, saj je ta razvojni stadij škodljivca najbolj ranljiv. Registracijo proti talnim škodljivcem za uporabo v koruzi in krompirju ima pripravek z aktivno snovjo [teflutrin](#). Učinkovitost delovanja povečamo, če sredstvo zadelamo v tla.

Besedilo: Aleš Plut

Datum: avgust, 2016

Uporabljeni viri:

Alford V. D. 2007. Pests of fruit crops. Cambridge. Elsevier, 451 str.

Čergan Z. in sod. 2008. Koruza. Ljubljana, Kmečki glas, 344 str.

Ludvik H. 2011. Kmetijske novice. Ormož. Kmetijska svetovalna služba Ormož.

<http://www.kgz-ptuj.si/datoteke/Kmetijske-novice-november-2011.pdf> (avgust 2016)

Vilius R. 2011. Paprastasis kurkllys (lot. Gryllotalpa gryllotalpa). Efoto.it.

<http://www.efoto.lt/node/645469> (avgust 2016)